

de og engagement i foreningslivet samt aktiviteter i fritidslivet spiller en vigtig rolle for den enkeltes udvikling af personlige, sociale og demokratiske kompetencer. Hvis flere personer kan motiveres til at deltage aktivt i samfundslivet gennem en synliggørelse og værdsættelse af disse kompetencer, vil det kunne styrke sammenhængskraften i det danske samfund.

Lovforslaget er samtidig et vigtigt dansk bidrag til det europæiske samarbejde om at fremme anerkendelse af kompetencer på arbejdsmarkedet og lette adgangen til livslang læring, hvilket medlemslandene bl.a. gennem implementering af europæiske redskaber og referencer, der styrker gennemsigtigheden og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer, har forpligtet sig til på baggrund af Lissabonmålsætningerne og Bologna- og Københavnererklæringerne.

2. Lovændringer vedrørende realkompetence

2.1. Indholdet og rækkevidden af de foreslåede lovændringer vedrørende realkompetence

Med lovforslaget foreslås ændringer af en række love på voksen- og efteruddannelsesområdet, således at der skabes hjemmel til, at den enkelte borger sikres adgang til vurdering og anerkendelse af sine realkompetencer i forhold til en uddannelse henholdsvis til et fag, der kan indgå i en konkret uddannelse. Vurdering og anerkendelse sker i forhold til en uddannelse eller et fagligt niveau, der indgår i en uddannelse, og foretages af de uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at foretage realkompetencevurdering.

Følgende love foreslås ændret ved dette lovforslag: Lov om almen voksenuddannelse, lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Et forslag om ændring af lov om forbedrende voksenundervisning (FVU-loven) (Styrket læse-, skrive- og regneindsats i forbindelse med forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne), som fremsættes samtidig med dette lovforslag, vil tillige indeholde ændringer vedrørende realkompetence på FVU-området.

Den enkelte borgers formål med at få foretaget en realkompetencevurdering vil afhænge af vedkommendes ønsker og forudsætninger. Uddannelsesinstitutionens anerkendelse af den enkeltes realkompetencer som resultat af en vurdering i forhold til en uddannelse afhænger af formålet med og resultatet af vurde-

ringen inden for den konkrete uddannelses rammer. Det kan være:

- 1) At opfylde krav om formel uddannelse som adgangsbetingelse til uddannelsen (herunder få adgangsbrev med henblik på evt. senere at søge optagelse på den pågældende uddannelse).
- 2) At få udarbejdet en plan for afkortning og/eller individuel tilrettelæggelse af en bestemt uddannelse.
- 3) At få udstedt et uddannelsesbevis for hele den pågældende uddannelse eller for afsluttede dele i overensstemmelse med reglerne for de enkelte uddannelser.

Uddannelsesinstitutionen kan efter anmodning udstede dokumentation for den anerkendelse af ansøgerens realkompetence, som der ikke kan udstedes uddannelsesbevis for i form af et (real)kompetencebevis. I realkompetencebeviset angives nærmere, hvad der er anerkendt i forhold til uddannelsens henholdsvis fagets mål/niveau.

De foreslåede lovændringer sigter på at udmønte en række principper for en udbygning af vurdering og anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne:

- Den enkelte borger kan få sine realkompetencer vurderet baseret på rammer og regler fastlagt inden for de enkelte uddannelsesområder.
- Den enkelte bidrager til at dokumentere sine realkompetencer.
- En kompetencevurdering foretages altid med udgangspunkt i de enkelte uddannelsers mål og adgangskrav (eller faglige niveauer inden for almen voksenuddannelse og gymnasiale fag tilrettelagt for voksne).
- Den enkeltes kompetencer anerkendes, uanset hvor og hvordan de er erhvervet.
- Uddannelsernes kvalitet/niveau må ikke forringes, selv om uddannelsesbeviset bygger helt eller delvis på anerkendt realkompetence erhvervet uden for det offentlige uddannelsessystem.
- Resultatet af vurderingen dokumenteres gennem udstedelse af et kompetencebevis eller uddannelsesbevis.

Udbygning og anerkendelse af realkompetence i forhold til konkrete uddannelser henholdsvis i forhold til fag i konkrete uddannelser baserer sig på et grundlæggende princip om frivillighed for den enkelte, dvs. det er et tilbud til borgerne.

Vurdering og anerkendelse af realkompetence findes i dag i forskellig form på følgende voksen- og efteruddannelsesområder: Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU), grunduddannelse for voksne (GVU), forberedende voksenundervisning (FVU), almen vok-